

Consiliul Concurenței

GHID privind calculul valorii ajutorului de stat

Versiune explicativă
pentru funcționari și experți
în domeniul ajutorului de stat

Elaborat în cadrul
Proiectului TWINNING

Finanțat de
Uniunea Europeană

1. Introducere

Prezentul ghid stabilește metodele de calcul ale valorii ajutorului de stat, exprimate în echivalentul subvenției brute (ESB) – Gross Grant Equivalent (GGE) – pentru principalele forme de ajutor de stat precum și exemple concrete de calcul.

Așadar scopul principal este de a oferi orientări practice autorităților publice care acordă sprijin, precum și beneficiarilor potențiali, privind cuantificarea valorii avantajului economic conținut de cele mai uzitate forme de ajutor de stat, astfel încât:

- să se poată verifica respectarea intensității maxime admise conform regulamentelor europene;
- să se asigure transparența măsurilor de sprijin, prin compararea valorii economice reale a ajutorului;
- să se faciliteze raportarea și monitorizarea ajutoarelor către Consiliul Concurenței din Republica Moldova.

Documentul are **caracter informativ** și orientativ, nu este un act juridic obligatoriu.

2. Noțiuni generale

2.1 Avantajul economic în sensul ajutorului de stat

- **Avantajul economic** reprezintă orice **beneficiu financiar sau material** pe care o întreprindere nu l-ar fi obținut **în condițiile normale de piață**. Este esența noțiunii de „ajutor de stat”: fără existența unui avantaj, sprijinul public nu intră sub incidența Legii cu privire la ajutorul de stat.
- Un avantaj economic este constatat atunci când **intervenția statului îmbunătățește poziția financiară a beneficiarului** (prin reducerea costurilor, creșterea veniturilor sau eliminarea riscurilor comerciale) comparativ cu alți actori economici care operează fără ajutor.
- Avantajul nu se limitează la granturi sau subvenții directe. Poate apărea sub **orice formă** de intervenție publică care modifică echilibrul concurențial, cum ar fi:

- **Subvenții directe** sau contribuții financiare nerambursabile;
- **Scutiri sau reduceri fiscale**, amânări de plată, anularea unor datorii;
- **Vânzarea sau concesionarea de bunuri publice** sub prețul pieței;
- **Achiziții publice la prețuri supraevaluate** față de valoarea de piață;
- **Garanții de stat sau împrumuturi** acordate în condiții mai avantajoase decât pe piață;
- **Participarea statului la capital** în condiții necomparabile cu cele ale unui investitor privat;
- **Transferuri gratuite de bunuri sau drepturi** (terenuri, clădiri, licențe, infrastructură).

!! Important: nu contează forma juridică, ci **efectul economic** al măsurii.

2. Noțiuni generale

2.1 Avantajul economic în sensul ajutorului de stat

Pentru a stabili dacă o măsură conferă un avantaj, Consiliul Concurenței aplică testul operatorului privat în condiții de piață: **„Ar fi acționat un operator privat în condiții similare în același mod?”**

Dacă răspunsul este **nu**, atunci măsura conferă un avantaj economic.

Dacă da (adică statul a acționat ca un investitor sau creditor rațional), **nu există ajutor de stat.**

Aplicarea principiului depinde de context:

- pentru **investiții de capital** → se compară cu comportamentul unui investitor privat prudent;
- pentru **împrumuturi** → se compară rata dobânzii cu cea de pe piață;
- pentru **garanții** → se evaluează riscul acoperit și prima corespunzătoare;
- pentru **vânzări de active** → se verifică dacă prețul corespunde valorii de piață (prin licitație competitivă sau evaluare independentă).

2. Noțiuni generale

2.1 Avantajul economic în sensul ajutorului de stat

Avantajul poate fi acordat **indirect**, adică atunci când beneficiul final revine unei alte entități decât cea care primește formal sprijinul. Exemplu: o autoritate finanțează o fundație care apoi sprijină o companie – avantajul economic revine acelei companii.

De asemenea, ajutorul acordat **unui sector întreg** (de exemplu, reducerea tarifelor pentru toți producătorii locali) poate genera un avantaj economic **selectiv**, dacă alte sectoare nu beneficiază de măsura respectivă.

Nu există avantaj economic (și deci nu există ajutor de stat) în cazurile următoare:

- statul acționează **în mod neutru și comercial**, conform regulilor pieței (ca un operator privat);
- despăgubirile acoperă **strict costurile unui serviciu public** impus prin mandat (compensații SIEG);
- măsurile au caracter **general și nediscriminatoriu** (de exemplu, reducerea cotei impozitului pe venit aplicabilă tuturor entităților din economie);
- ajutorul este **transferat integral către consumatori** fără niciun beneficiu pentru întreprindere.

2. Noțiuni generale

2.2 Echivalentul subvenției brute (ESB) al ajutorului de stat

Echivalentul subvenției brute (ESB) reprezintă **valoarea actualizată a avantajului economic** conferit de o măsură de sprijin public, exprimată ca **sumă echivalentă unei subvenții directe în numerar**.

Cu alte cuvinte, indiferent de forma ajutorului (grant, împrumut, garanție, scutire fiscală etc.), ESB arată **ce valoare ar fi avut acel ajutor dacă ar fi fost acordat ca o subvenție simplă**.

Avantajul se actualizează la momentul acordării ajutorului, utilizând o **rată de actualizare stabilită** conform *Hotărârii Plenului Consiliului Concurenței din Republica Moldova cu privire la aprobarea Metodologiei de stabilire a ratelor de referință și de scont pentru domeniul ajutorului de stat*[1] (de regulă, rata de bază + o marjă de risc).

➔ Este instrumentul prin care toate formele de ajutor sunt **făcute comparabile** și **evaluate uniform** în termeni monetari.

Nota metodologică privind calculul ESB:

Se aplică rata de actualizare $r_a = r_{ref} + 1$ punct procentual, pentru a aduce la valoarea prezentă beneficiile viitoare,
Rata de referință (r_{ref}) – utilizată pentru a simula condițiile pieței, egală cu rata de bază + marja de risc aferentă ratingului întreprinderii,
Valorile viitoare **se actualizează la data acordării ajutorului**,
Calculul ESB se face **înainte de acordare (ex ante)**, cu scopul verificării încadrării în intensitatea maximă admisă.

[1] Hotărârea nr.7 din 05.09.2024, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=145260&lang=ro

2. Noțiuni generale

2.3 Importanța cuantificării precise a avantajului economic

Determinarea valorii exacte a ajutorului de stat, exprimată în echivalentul subvenției brute (ESB), reprezintă un element esențial pentru asigurarea transparenței, legalității și proporționalității măsurilor de sprijin acordate întreprinderilor.

Stabilirea corectă a valorii ESB are mai multe funcții fundamentale:

a) Asigurarea respectării intensităților maxime admise - fiecare categorie de ajutor de stat este supusă unui plafon maxim al intensității prevăzut de reglementările specifice aplicabile. Determinarea valorii exacte a ajutorului permite verificarea încadrării măsurii în limitele legale, prevenind depășirea intensității maxime admise pentru regiune, dimensiunea întreprinderii sau tipul proiectului.

b) Asigurarea transparenței măsurii de sprijin - un ajutor este considerat transparent atunci când valoarea ESB poate fi calculată exact de la momentul acordării. Transparența este o condiție esențială pentru ca o măsură de ajutor de stat să poată fi exceptată de la obligația de notificare către Consiliul Concurenței. Dacă valoarea ajutorului nu poate fi determinată, măsura trebuie notificată și aprobată înainte de implementare.

c) Comparabilitate între diferite forme de ajutor - ajutoarele pot fi acordate sub diverse forme - granturi, scutiri, garanții, împrumuturi, anulări de datorii etc. Calculul echivalentului subvenției brute permite exprimarea tuturor acestor forme într-o unitate comună de măsură, asigurând comparabilitatea și cumularea corectă a valorilor în vederea respectării plafoanelor maxime.

d) Control, monitorizare și raportare corectă - furnizorii de ajutor de stat au obligația de a monitoriza și raporta anual valoarea ajutoarelor acordate. Determinarea valorii exacte a ESB asigură exactitatea și consistența acestor raportări și permite urmărirea cumulului de ajutoare acordate unui beneficiar.

2. Noțiuni generale

2.3 Importanța cuantificării precise a avantajului economic

Determinarea valorii exacte a ajutorului de stat, exprimată în echivalentul subvenției brute (ESB), reprezintă un element esențial pentru asigurarea transparenței, legalității și proporționalității măsurilor de sprijin acordate întreprinderilor.

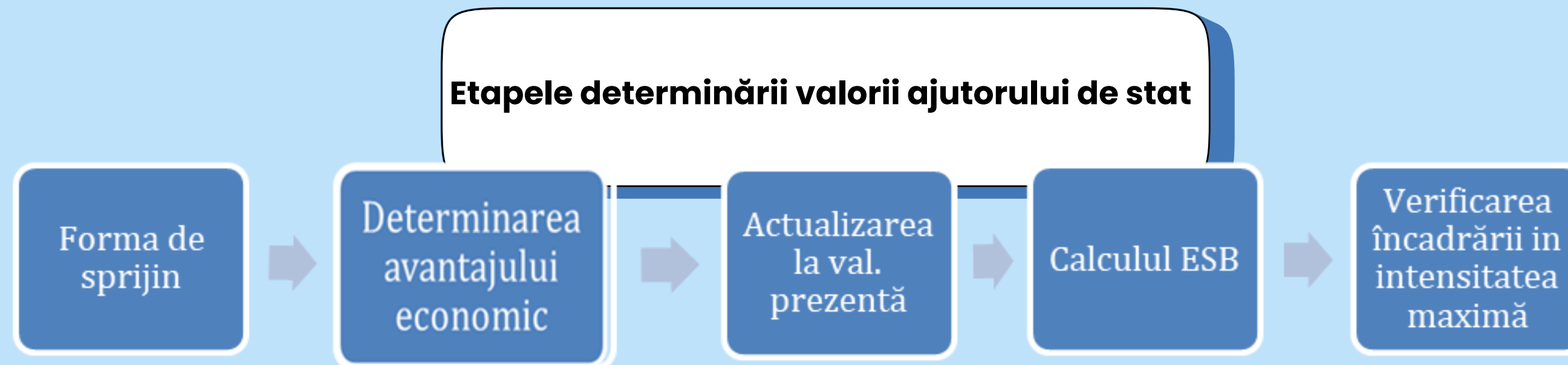
Stabilirea corectă a valorii ESB are mai multe funcții fundamentale:

e) Evitarea riscului de ajutor ilegal sau incompatibil - nedeterminarea valorii reale a ajutorului poate conduce la: depășirea intensității maxime admise; acordarea unui ajutor neconform cu normele naționale; riscul de recuperare integrală a ajutorului împreună cu dobânda aferentă, în cazul constatării unui ajutor ilegal.

f) Utilizarea eficientă a fondurilor publice - determinarea exactă a valorii ajutorului contribuie la evaluarea proporționalității și eficienței intervenției publice, garantând că ajutorul este strict necesar pentru realizarea proiectului (efect stimulator) dar și că resursele publice sunt utilizate responsabil și justificat economic.

Etapele determinării valorii ajutorului de stat

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.1. Granturi (subvenții nerambursabile)

Definiție:

Ajutorul acordat sub formă de grant reprezintă o plată directă, nerambursabilă, către beneficiar.

Formula de calcul:

$$ESB=S$$

unde:

- S – suma efectiv acordată ca subvenție.

Interpretare:

Valoarea ajutorului este egală cu suma totală transferată beneficiarului, fără alte ajustări, întrucât grantul reprezintă o formă de plată directă și integral transparentă.

Dacă grantul este acordat în tranșe succesive, iar datele de plată sunt cunoscute, fiecare tranșă trebuie actualizată la valoarea prezentă netă la data acordării, utilizând rata de actualizare aplicabilă.

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.1. Granturi (subvenții nerambursabile)

Exemplu:

1. O întreprindere primește un grant de 500.000 lei pentru investiții în echipamente, acordat într-o tranșă.

ESB = 500.000 lei

2. O întreprindere primește un grant total de 500.000 lei, acordat în 3 tranșe anuale.

Ipoteză: rata de actualizare $r_a=5\%$

<i>Tranșa</i>	<i>Valoare tranșă (lei)</i>	<i>Momentul plății (față de data acordării)</i>	<i>Factor de actualizare</i>	<i>Valoare actualizată (lei)</i>
1	200.000	anul 0 (la semnarea contractului)	1.0000	200.000
2	200.000	după 1 an	0.9524	190.480
3	100.000	după 2 ani	0.9070	90.700

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

Calculul echivalentului subvenției brute:

$$ESB_{total} = \sum_{t=1}^3 (S_t \times DF_t)$$

Unde:

- ❓ S_t – valoarea tranșei;
- ❓ DF_t – factorul de actualizare pentru tranșa t ;

$$DF_t = \frac{1}{(1 + r_a)^t}$$

- ❓ r_a – rata de actualizare (rata de referință + 1 punct procentual);
- ❓ t – numărul de perioade (ani, luni sau fracțiuni de an) de la momentul acordării până la momentul plății.

$$ESB_{total} = 200.000 + (200.000 \times 0,9524) + (100.000 \times 0,9070) = 481.180$$

Interpretare:

Deși valoarea nominală a grantului este **500.000** lei, valoarea sa actualizată (ESB) este **481.180 lei**, luând în considerare actualizarea în timp a plăților.

Aceasta este valoarea care se ia în considerare pentru verificarea **intensității maxime admise**.

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.2. Ajutor sub formă de scutiri de la plata impozitelor și taxelor

Definiție:

Ajutorul constă în reducerea sau eliminarea unei obligații fiscale pe care întreprinderea ar fi trebuit să o plătească.

Formula de calcul:

$$ESB = T_{fără\ ajutor} - T_{cu\ ajutor}$$

unde:

- *Tfără ajutor* – valoarea impozitului datorat fără aplicarea facilității,
- *Tcu ajutor* – valoarea impozitului efectiv datorat după aplicarea scutirii.

Exemplu:

O companie datorează impozit pe venit de 120.000 lei, dar beneficiază de o scutire de 40%.
 $ESB=120.000-72.000=48.000$ lei

Valoarea ajutorului = 48.000 lei

Interpretare:

Diferența dintre impozitul datorat în absența măsurii și cel efectiv plătit reprezintă avantajul economic și, implicit, valoarea ajutorului exprimată în **echivalentul subvenției brute (ESB)**.

Dacă scutirea se aplică pe mai mulți ani, se va actualiza fiecare tranșă de economie fiscală la valoarea prezentă netă, conform factorului de actualizare DF_t .

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.3. Ajutor sub formă de amânări la plata impozitelor și taxelor

Definiție:

Ajutorul se acordă prin amânarea scadenței plății unei obligații fiscale, fără dobândă sau cu o dobândă preferențială.

Avantajul economic obținut de beneficiar constă în economisirea dobânzii care ar fi fost plătită la rata de piață pentru perioada de amânare.

Interpretare:

Valoarea ajutorului de stat (ESB) reprezintă **diferența dintre dobânda de piață care ar fi fost plătită** pentru suma amânată și dobânda efectiv percepută.

Dacă nu se percepe dobândă, întregul cost economisit de beneficiar constituie ajutor de stat.

Formula de calcul:

$$ESB = K \times (r_{\text{ref}} - r_o) \times \left(\frac{L}{360} \right) \times DF$$

unde:

- K – suma amânată;
- L – numărul de zile de amânare;
- r_{ref} – rata de referință (de piață);
- r_o – rata de dobândă aplicată efectiv (0 dacă nu se percepe dobândă);
- DF – factorul de actualizare, utilizat dacă perioada de amânare depășește 1 an:

Exemplu:

Se amână plata unei taxe de 400.000 lei pentru o perioadă de 180 de zile.

Datele sunt următoarele:

- Rata de referință $r_{\text{ref}}=5\%$
- Rata aplicată $r_o=0$

$$ESB = 400.000 \times (5\% - 0\%) \times \left(\frac{180}{360} \right) = 10.000 \text{ lei}$$

Valoarea ajutorului = 10.000 lei

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.4. Eșalonări de la plata impozitelor și taxelor

Definiție:

Ajutorul se acordă sub forma **plății în rate a datoriilor către stat**, fără dobândă sau cu o dobândă preferențială.

Avantajul economic pentru beneficiar constă în **diferența dintre costul de finanțare de piață** (care ar fi fost aplicat unei datorii similare) **și costul efectiv al eșalonării**.

Interpretare:

Valoarea ajutorului (ESB) reprezintă diferența de dobândă economisită pentru fiecare tranșă, actualizată la momentul acordării. Dacă nu se percepe dobândă, ajutorul reflectă integral valoarea costului de finanțare evitat de beneficiar.

Formula de calcul:

$$ESB = \sum \left[K_i \times (r_{ref} - r_o) \times \left(\frac{L_i}{360} \right) \times DF_i \right]$$

unde:

- K_i – valoarea tranșei i ;
- r_{ref} – rata de referință (dobânda de piață);
- r_o – rata efectiv aplicată (poate fi 0);
- L_i – durata de la data acordării până la plata tranșei (în zile);
- DF_i – factorul de actualizare pentru tranșa i :

Exemplu:

O datorie de 120.000 lei plătită în 12 tranșe lunare fără dobândă, la o rată de referință de 6%.

$$ESB = \sum_{i=1}^{12} \left[K_i \times 0,06 \times \left(\frac{30}{360} \right) \right]$$

$$K_i = \frac{120.000}{12} = 10.000 \text{ lei}$$

$$ESB = 10.000 \times 0,06 \times 0,0833 \times 12 = 3.600 \text{ lei}$$

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

Tabel ilustrativ:

Tranșa	Tranșa K_i (lei)	Durata L_i (zile)	Rata de referință r_{ref}	Rata efectivă r_o	Factorul de actualizare DF_i	Valoare actualizată a avantajului (lei)
1	10.000	30	6%	0%	0,995	50
2	10.000	60	6%	0%	0,990	50
3	10.000	90	6%	0%	0,985	50
4	10.000	120	6%	0%	0,980	50
5	10.000	150	6%	0%	0,975	50
6	10.000	180	6%	0%	0,970	50
7	10.000	210	6%	0%	0,965	50
8	10.000	240	6%	0%	0,960	50
9	10.000	270	6%	0%	0,955	50
10	10.000	300	6%	0%	0,950	50
11	10.000	330	6%	0%	0,945	50
12	10.000	360	6%	0%	0,942	50
Total ESB						3.600 lei

Unde :

DF_i – factorul de actualizare corespunzător lunii i , calculat aproximativ:

$$DF_i = \frac{1}{(1 + r_a)^{\left(\frac{i}{12}\right)}}$$

Valoarea actualizată a avantajului = valoarea dobânzii economisite pentru fiecare tranșă (aprox. 50 lei/lună).

Așadar valoarea ajutorului sub formă de eşalonare la plată este de 3.600 lei.

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.5. Împrumuturi în condiții preferențiale

Definiție:

Ajutorul se acordă prin oferirea unui **împrumut la o dobândă mai mică decât cea de piață**.

Avantajul economic pentru beneficiar este **economia de costuri** obținută datorită dobânzii preferențiale.

Valoarea ajutorului (ESB) reprezintă **diferența dintre costul dobânzii de piață și costul efectiv plătit** de beneficiar, actualizată la valoarea prezentă.

Interpretare:

Valoarea ESB reprezintă dobânda economisită de beneficiar datorită condițiilor preferențiale.

Dacă împrumutul are o rată a dobânzii egală cu rata de piață ($r_{pre}=r_{ref}$), valoarea ajutorului este nulă.

Dacă împrumutul este fără dobândă ($r_{pref}=0$), întregul cost de finanțare la rata de piață reprezintă ajutorul.

Formula de calcul:

$$ESB = \sum \left[(r_{ref} - r_{pref}) \times C_i \times \left(\frac{t_i}{12} \right) \times DF_i \right]$$

unde:

- r_{ref} – rata de referință (piață);
- r_{pref} – rata preferențială aplicată beneficiarului;
- C_i – soldul mediu al împrumutului în perioada i ;
- t_i – durata perioadei (în luni sau fracțiuni de an);
- DF_i – factorul de actualizare, calculat ca:

$$DF_i = \frac{1}{(1 + r_a)^i}$$

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.5. Împrumuturi în condiții preferențiale

Exemplu:

O întreprindere primește un împrumut de 1.000.000 lei, rambursabil în 3 ani, cu dobândă preferențială de 2%, în timp ce rata de piață este 6%.

<i>An</i>	<i>Sold credit C_i (lei)</i>	<i>Diferență rată dobândă (%)</i>	<i>Avantaj anual (lei)</i>	<i>Factor de actualizare</i>	<i>Valoare actualizată (lei)</i>
1	1.000.000	4%	40.000	0,935	37.400
2	666.667	4%	26.667	0,873	23.280
3	333.333	4%	13.333	0,816	10.880
Total					71.560 lei

Notă: rată de actualizare $r_a = r_{ref} + 1$ pp, respectiv 7%.

Beneficiarul economisește 4% dobândă anual față de costul pieței, iar valoarea totală a acestui avantaj, actualizată, reprezintă ajutorul efectiv.

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.6. Ajutor sub formă de garanții de stat

Definiție:

Ajutorul de stat sub formă de garanție apare atunci când statul garantează o parte sau întreaga valoare a unui împrumut în condiții mai avantajoase decât cele de piață.

Avantajul economic pentru beneficiar constă în diferența dintre prima de garanție (comisionul) pe care ar fi trebuit să o plătească pe piață și prima efectiv aplicată de către stat.

Valoarea ajutorului se exprimă în echivalentul subvenției brute (ESB) și reprezintă costul economisit de beneficiar datorită garanției acordate.

Formula de calcul:

$$ESB = \sum [(P_{\text{piață}} - P_{\text{aplicată}}) \times S_i \times DF_i]$$

unde:

- $P_{\text{piață}}$ – prima de garanție (comisionul) care s-ar fi plătit pe piață pentru un debitor cu profil similar;
- $P_{\text{aplicată}}$ – prima efectiv percepută de stat;
- S_i – valoarea garanției (suma garantată rămasă în perioada i);
- DF_i – factorul de actualizare.

Interpretare:

Valoarea ESB reprezintă economia obținută prin plata unei prime de garanție mai mici decât cea de piață.

Cu cât perioada de garantare este mai lungă și diferența dintre prime este mai mare, cu atât valoarea ajutorului crește.

Dacă garanția acoperă doar o parte din împrumut, se calculează proporțional cu procentul garantat.

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.6. Ajutor sub formă de garanții de stat

Exemplu:

O întreprindere obține un **împrumut de 2.000.000 lei**, garantat în proporție de **80% de către stat** (adică suma garantată $S_1=1.600.000$ lei).

Durata împrumutului este de **3 ani**.

Pe piață, o astfel de garanție ar fi avut o primă de **3% pe an**, dar statul aplică o primă redusă de **0,5% pe an**.

Rata de actualizare este $r_a=7\%$.

$$ESB = \sum_{i=1}^3 [(0,03 - 0,005) \times S_i \times DF_i]$$

Determinarea valorilor:

An	Suma garantată S_i (lei)	Diferență de primă ($P_{piața} - P_{aplicată}$)	Avantaj anual (lei)	Factor actualizare DF_i	Valoare actualizată (lei)
1	1.600.000	2,5%	40.000	0,935	37.400
2	1.066.667	2,5%	26.667	0,873	23.280
3	533.333	2,5%	13.333	0,816	10.880
Total					71.560 lei

Valoarea ajutorului (ESB) = 71.560 lei

Întreprinderea economisește costuri anuale de garantare în valoare de 2,5% din suma garantată.

Această economie, actualizată pentru fiecare an, reprezintă **echivalentul subvenției brute** asociat garanției de stat.

Pentru IMM-uri, dacă se utilizează **rate sigure („safe-harbour”)** conform Regulamentului privind ajutoarele de stat sub formă de garanții, diferența dintre comisionul calculat la această rată și cel efectiv perceput reprezintă valoarea ESB.

De exemplu, dacă rata sigură pentru ratingul IMM-ului este 1%, iar schema aplică 0,3%, diferența de 0,7% $\times$ valoarea garantată (actualizată) = ESB.

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.7. Ajutor sub formă de vânzare a bunurilor sau încredințare a serviciilor la prețuri sub nivelul pieței

Definiție:

Ajutorul de stat sub această formă apare atunci când **statul vinde bunuri, terenuri, active** sau **încredințează servicii** unei întreprinderi la un **preț mai mic decât prețul de piață**.

Avantajul economic pentru beneficiar este **diferența dintre valoarea de piață a bunului/serviciului și prețul efectiv plătit**, actualizată la valoarea prezentă dacă plata se face în tranșe.

✓ Formula de calcul:

$$ESB = (P_{\text{piață}} - P_{\text{vânzare}}) \times DF$$

- $P_{\text{piață}}$ – prețul (sau valoarea) de piață a bunului sau serviciului;
- $P_{\text{vânzare}}$ – prețul efectiv plătit de beneficiar;
- DF – factorul de actualizare, aplicat dacă plata are loc ulterior acordării.

Interpretare:

Valoarea ajutorului (ESB) reprezintă avantajul economic direct obținut de beneficiar prin achiziționarea bunului sau serviciului la un preț mai mic decât cel de piață.

Dacă plata se face integral la momentul tranzacției, nu este necesară actualizarea.

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.7. Ajutor sub formă de vânzare a bunurilor sau încredințare a serviciilor la prețuri sub nivelul pieței

Exemplu:

O întreprindere achiziționează de la stat o **clădire evaluată la 1.000.000 lei (valoare de piață)**, dar o cumpără la **prețul de 700.000 lei**, plata fiind eşalonată pe **3 ani în tranșe egale**.

Rata de actualizare este $r_a=7\%$.

$$ESB = \sum_{t=1}^3 [(P_{\text{piață},t} - P_{\text{vânzare},t}) \times DF_t]$$

În acest caz, diferența totală de preț este de **300.000 lei**, distribuită egal în 3 ani $\rightarrow 100.000$ lei/an.

Explicație:

Diferența dintre valoarea de piață (1.000.000 lei) și prețul de vânzare (700.000 lei) reprezintă **un avantaj de 300.000 lei**, dar valoarea actualizată la momentul acordării (cu $r_a=7\%$) este **262.400 lei**.

Aceasta este valoarea care se ia în considerare la determinarea intensității maxime admise a ajutorului.

🔦 Observații suplimentare:

- Dacă există o evaluare independentă a prețului de piață, aceasta trebuie documentată.
- Dacă plata este integrală la momentul vânzării, $DF=1$.
- Dacă există clauze de plată amânată, rate fără dobândă sau servicii sub cost, se aplică actualizarea.
- Pentru bunurile vândute sub cost, se calculează diferența între costul total și prețul încasat.

An	Diferență anuală de preț (lei)	Factor actualizare DF_t	Valoare actualizată (lei)
1	100.000	0,935	93.500
2	100.000	0,873	87.300
3	100.000	0,816	81.600
Total			262.400 lei

Valoarea ajutorului (ESB) = 262.400 lei

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.8. Ajutor sub formă de anulare de datorii

Definiție:

Ajutorul de stat sub formă de **anulare de datorii** apare atunci când statul sau o autoritate publică **renunță total sau parțial la o creanță** asupra unei întreprinderi. Avantajul economic pentru beneficiar este valoarea datoriei anulate, actualizată la momentul acordării ajutorului.

Formula de calcul:

$$ESB = D \times DF$$

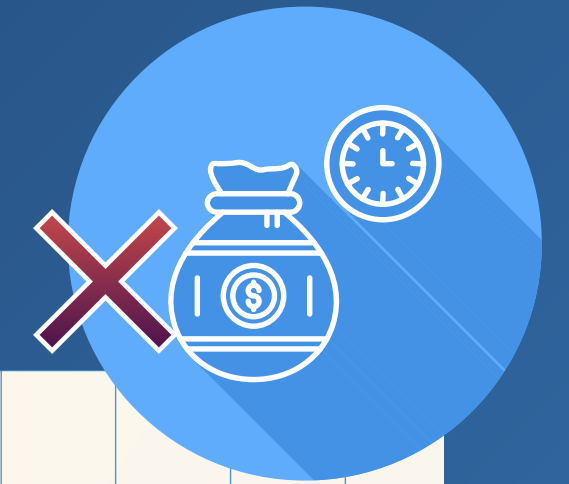
- D – valoarea datoriei anulate;
- DF – factorul de actualizare, utilizat dacă datoria s-ar fi plătit la o dată viitoare.

Interpretare:

Valoarea ajutorului (ESB) este **echivalentă cu întreaga sumă a datoriei șterse**, actualizată la valoarea prezentă dacă plata era programată în viitor.

Dacă datoria este ștearsă imediat, fără decalaj temporal, nu este necesară actualizarea (DF=1).

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.8. Ajutor sub formă de anulare de datorii

Exemplu:

O întreprindere are o datorie fiscală de **200.000 lei**, care urma să fie plătită peste **2 ani**, dar autoritatea decide să o anuleze integral.

Rata de actualizare este $r_a=7\%$.

$$ESB = 200.000 \times \left(\frac{1}{(1 + 0,07)^2} \right) = 200.000 \times 0,873 = 174.600 \text{ lei}$$

Valoarea ajutorului (ESB) = 174.600 lei

🗨️ Observații suplimentare:

- Dacă datoria este anulată parțial, se aplică doar la partea efectiv ștearsă.
- Dacă datoria include dobânzi și penalități, întreaga sumă anulată se consideră ajutor.
- În cazul anulării efectuate într-un plan de restructurare, valoarea ESB se cumulează cu alte forme de sprijin acordate (ex. conversii în acțiuni, reduceri de penalități).

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.9. Ajutor sub formă de preluare de datorii

Definiție:

Ajutorul sub formă de **preluare de datorii** apare atunci când **statul sau o autoritate** publică preia o datorie a unei întreprinderi și o achită, integral sau parțial, fără contraprestație echivalentă.

Dacă ulterior statul **permite rambursarea către buget în condiții preferențiale** (ex. eşalonat și cu dobândă redusă), valoarea ajutorului se calculează prin combinarea avantajelor din **preluarea datoriei și creditarea preferențială**.

Formula de calcul:

• Componenta 1 – Preluarea datoriei:

$$ESB_{preluare} = D \times DF$$

unde:

- D – valoarea datoriei preluate;
- DF – factorul de actualizare (dacă plata ar fi fost efectuată ulterior):

• Componenta 2 – Creditarea preferențială:

$$ESB = \sum \left[(r_{ref} - r_{pref}) \times C_i \times \left(\frac{t_i}{12} \right) \times DF_i \right]$$

• Valoarea totală a ajutorului:

$$ESB_{total} = ESB_{preluare} + ESB_{împrumut}$$

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.9. Ajutor sub formă de preluare de datorii

Exemplu:

O societate are o datorie comercială de 500.000 lei către un furnizor privat.

Statul preia această datorie și permite societății să o ramburseze în 3 ani, în tranșe egale, cu dobândă preferențială de 2%, în timp ce dobânda de piață este 6%.

Rata de actualizare $r_a = 7\%$

Pasul – Preluarea datoriei:

Statul preia datoria de 500.000 lei. Deoarece aceasta nu este anulată, ci transformată într-un împrumut, componenta de ajutor aferentă preluării imediate este nulă:

$$ESB_{\text{preluare}} = 0$$

Pasul – Calculul avantajului din dobânda preferențială:

$$ESB_{\{\text{împrumut}\}} = \sum_{i=1}^3 [(0,06 - 0,02) \times C_i \times 1 \times DF_i]$$

✓ Formula de calcul:

• Componenta 1 – Preluarea datoriei:

$$ESB_{\text{preluare}} = D \times DF$$

unde:

- D – valoarea datoriei preluate;
- DF – factorul de actualizare (dacă plata ar fi fost efectuată ulterior):

• Componenta 2 – Creditarea preferențială:

$$ESB = \sum \left[(r_{\text{ref}} - r_{\text{pref}}) \times C_i \times \left(\frac{t_i}{12} \right) \times DF_i \right]$$

• Valoarea totală a ajutorului:

$$ESB_{\text{total}} = ESB_{\text{preluare}} + ESB_{\text{împrumut}}$$

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.9. Ajutor sub formă de preluare de datorii

An	Sold mediu C_i (lei)	Diferență rată	Dobândă economisită (lei)	Factor actualizare DF_i	Valoare actualizată (lei)
1	500.000	4%	20.000	0,935	18.700
2	333.333	4%	13.333	0,873	11.640
3	166.667	4%	6.667	0,816	5.440
Total					35.780 lei

$$ESB = 0 + 35.780 = 35.780 \text{ lei}$$

Valoarea ajutorului (ESB) = 35.780 lei

Interpretare:

- Prin preluarea datoriei, întreprinderea este eliberată de presiunea creditorului privat și primește un nou termen de plată de 3 ani.
- Diferența de 4% între dobânda de piață (6%) și cea preferențială (2%) generează un avantaj de **35.780 lei**, actualizat pentru cele trei perioade.
- Aceasta reprezintă **echivalentul subvenției brute (ESB)** aferent intervenției statului.

Dacă ulterior statul decide **anularea parțială** a datoriei reîmprumutate (ex. 100.000 lei după 3 ani), se va adăuga o componentă suplimentară:

$$ESB_{total} = ESB_{împrumut} + (D_{anulat} \times DF)$$

💡 Notă:

În practică, acest tip de ajutor apare frecvent în cazurile de ajutoare pentru restructurarea companiilor în dificultate, în cadrul planurilor de restructurare – restructurarea financiară, unde statul transformă datorii în împrumuturi sau acțiuni, cu dobândă redusă sau grație.

Componenta de ajutor trebuie calculată pentru fiecare etapă distinctă a intervenției.

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.10. Ajutor sub formă de preluare de pierderi

Definiție:

Ajutorul de stat sub formă de **preluare de pierderi** apare atunci când **statul, o autoritate publică sau o entitate controlată de stat** acoperă pierderile financiare ale unei întreprinderi, total sau parțial, fără o contraprestație echivalentă.

Această formă de sprijin este frecvent întâlnită în cazurile de **salvare sau restructurare** a întreprinderilor aflate în dificultate.

Avantajul economic constă în **eliminarea parțială sau totală a efectului negativ al pierderii** asupra capitalurilor proprii ale întreprinderii.

Formula de calcul:

$$ESB = P \times DF$$

unde:

- P – valoarea pierderii preluate de stat;
- DF – factorul de actualizare (aplicat dacă pierderea ar fi fost acoperită într-un moment ulterior).

Exemplu:

O societate are o **pierdere contabilă de 300.000 lei** la finalul exercițiului financiar.

Statul decide să o acopere integral, printr-o subvenție directă, acordată după **1 an**.

Rata de actualizare $r_a = 6\%$.

$$ESB = 300.000 \times \left(\frac{1}{(1 + 0,06)^1} \right) = 300.000 \times 0,943 = 282.900 \text{ lei}$$

➡ **Valoarea ajutorului (ESB) = 282.900 lei**

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.10. Ajutor sub formă de preluare de pierderi

Interpretare:

- Prin acoperirea pierderii, întreprinderea este **eliberată de impactul negativ asupra rezultatului financiar.**
- Fără această intervenție, pierderea ar fi redus capitalurile proprii, afectând solvabilitatea.
- Valoarea actualizată a pierderii acoperite reprezintă **ajutorul de stat acordat (ESB).**

💡 **Dacă pierderea este acoperită parțial (ex. doar 50%), se calculează doar pentru partea respectivă.**

💡 Observații:

- Dacă pierderea este compensată printr-o altă măsură (ex. majorare de capital), ajutorul se calculează la **valoarea echivalentă a pierderii acoperite.**
- În cazurile complexe de restructurare, această valoare se cumulează cu alte forme de sprijin (ex. împrumuturi preferențiale, conversii de datorii etc.).

3. Forme de ajutor de stat și metode de calcul

3.10. Ajutor sub formă de preluare de pierderi

Tabel de sinteză: forme de ajutor și formule de calcul ESB

Formă de ajutor	Formula generală ESB	Elemente cheie
Granturi	$ESB = S$	Suma totală acordată, actualizată dacă se plătește în tranșe
Scutiri fiscale	$ESB = T_{fără\ ajutor} - T_{cu\ ajutor}$	Diferența de impozit economisită
Amânări	$ESB = K \times (r_{ref} - r_o) \times \left(\frac{L}{360}\right) \times DF$	Dobânda economisită
Eșalonări	$ESB = \Sigma \left[K_i \times (r_{ref} - r_o) \times \left(\frac{L_i}{360}\right) \times DF_i \right]$	Dobânzi economisite pentru fiecare tranșă
Împrumuturi	$ESB = \Sigma \left[(r_{ref} - r_{pref}) \times C_i \times \left(\frac{t_i}{12}\right) \times DF_i \right]$	Diferența de dobândă anuală
Garanții	$ESB = \Sigma \left[(P_{piață} - P_{aplicată}) \times S_i \times DF_i \right]$	Diferența între prime de risc
Vânzări sub prețul pieței	$ESB = (P_{piață} - P_{vânzare}) \times DF$	Diferență de valoare economică
Anulări / Preluări / Pierderi	$ESB = P \times DF$	Sume șterse sau preluate

Consiliul Concurenței

GHID privind calculul valorii ajutorului de stat

Versiune explicativă
pentru funcționari și experți
în domeniul ajutorului de stat

Elaborat în cadrul
Proiectului TWINNING

Finanțat de
Uniunea Europeană

